

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO, 1937, JANEIRO -- SAUSIO 30 D.

NR. 5 (71)

VANDUO UŽLIEJO ŠIAURE AMERIKA

Išvyksta atostogauti prezidentas

Sausio 29 d. Brazilijos prezidentas Getulio Vargas išvyko Petropolio praleisti vasaros atostogas, tačiau ir atostogų metu eis prezidento pareigas.

Prezidento rinkimai

Brazilijos Vyriausiasis Rinkimų Triumfulas išaiškino, kad valstybės prezidento rinkimai įvyks 1938 metais sausio 3 d. Tą pačią dieną bus renkamas ir naujas Seimas iš 301 asmens.

Suvažiavo

Gubernatoriai

Praeitą savaitę São Paulo lankėsi Bahijos, Minas Geraes ir Santa Catharinos estadų gubernatoriai — prezidentai. Koks lankymosi tikslas, spauda nepraneša.

Santos šventė

Sausio 26 d. Santos miestas apvalkėdžio savo 98 metų sukaktuvių šventę. Pirmiau buvo tik kaimas, vadinamas «Villa Santos». Reiškia Santos miestas jau yra senas.

Sumažintos darbo valandos

Tapo paskelbtas Brazilijos vyriausybės išleistas įstatymas, kuriuo einant draudžiamą visose įmonėse darbininkams daugiau dirbti negu 8 val. Tik darbininkams sutikus galima dirbti viršaus 2 val. Sekmadieniais skaitomi poilsio dienomis. Tokiu būdu darbininkų uždarbis sumažės, nors dirbančių skaičius padidės.

Uždraudė vartoti uniformą

Paprastai karnavalo metu vyrai, o ypatingai mergaitės, mėgsta nešioti jurininkų uniformą. Šiais metais gi jūros ministras atskiru dekretu šią uniformą uždraudė vartoti.

Autorių kūrinių privalomi

Šiomis dienomis Brazilijos prezidentas pasirašė Seimo išleistą įstatymą, kuriuo einant visuose rengiamuose koncertuose turi būti išpildomi privalomai ir keletą brazilų autorių kūrinių. Svetimtaučiams šis įstatymas irgi yra privalomas.

7466 nauji namai

São Paulo miestas smarkiai plečiasi. Sulig paduota statistika, 1936 metais pastatyta 7466 nauji namai, kurių žemės plotas apima 898.690 kvadr. metrų 1935 metais pastatyta 5999 namai.

Sveikata gerėja

Telegrafo žiniomis, popiežiaus Pijaus XI sveikata eina gėryn. Doktorai turi viltį, kad neužilgo popiežius bus visai sveikas.

900.000 asmenų liko be pastogės 400 MILIJONU DOLERIU NUOSTOLIU Mirė virš 500 žmonių

Šiomis dienomis Šiaurės Amerikoje įvyko didelė nelaimė: vanduo išėjo iš upių ir baigta užlieti kai kurias atskiras valstijas. Telegrafo pranešimu iš sausio 28 d., dėl šio potvynio mirė virš 500 asmenų ir keli šimtai randas ligoninėse. Ištiesi miesteliai ir kaimai vandens apsemti. Žmonių likusių be pastogės priskaitoma apie vieną milijoną. Nuostolių priskaitoma virš 400 milijonų dolerių. Bijomasi, kad vanduo neišeitų iš upės Missisipi, tuomet būtų vistieka katastrofa pilnoje to žodžio prasmėje. Daugiausia nukentėjo vietos Louisville, Paducah, Kentucky, Cincinnati, Ohio, Indiana, Pittsburg ir Pensylvania. Nelaimės palietuose rajonuose paskelbtas karo stovis. Prezidentui Ruzveltui suteiktos diktatoriaus teisės gelbėjimo reikalu. Sausio 27 d. visiems gyventojams prie Missisipi upės įsakyta neatidėliojant apleisti savo gyvenamas vietas. Tam tikslui pasiūsta 35.000 sunkvežimių. Paskutinės žinios praneša, kad vanduo iš Missisipi jau išėjo.

Likviduotas Lietuvos == Lenkijos konfliktas

Sausio 16 d. 4 val. vak. lenkų kareiviai apsiginklavę šautuvais ir kulkosvaizdžiais įsibrovė į Lietuvos pusę prie rubežiaus, išgriovė sieną šymničius stulpus ir juos įkase toliau. Lietuvos vyriausybė užprotestavo. Buvo manoma, kad dėl šio dalyko kils didelis konfliktas. Dabar «Havaso» agentūra iš sausio 26 d., pasiremdama Kauno «Elto» informacijomis praneša, kad konfliktas geruoju tapo likviduotas. Stulpai tapo pastatyti senose vietose.

Rusijoje vėl pradėta «komedija»

Šiomis dienomis Maskvoje Vyriausiasis Tribunolas pradėjo nagrinėti antrą bylą užvestą prieš tariamus priešus, buvusius komunistų veikėjus. Šios bylos eigą užsienio spauda seka, bet ji viską žiuri abejonėjomis akimis ir dargi net tą bylą vadina «Komedija» pilnoje to žodžio prasmėje. Apkaltinti labai lengvai prie kaltės prisipažįsta, tik pridurdami, kad veikė su Vokietijos ir Japonijos pritarimu. Pavyzdžiui Kniazev pareiškė, kad jis tyčia paruošęs gelžkeliuose net 3.500 katastrofų ir tai daręs sulig japonų nurodymais. Kuo ši byla pasibaigs, pamatysime. Valstybės gynėjas savo kalboje pareiškė, kad šalta tu ap kaltintų reikia pasodinti taip pat Vokietiją ir Japoniją ir juos nuteisti. Publikos tarpe šiuo momentu buvo ir tu valstybių atstovai, kurie vėliau pareiškė, kad jų vyriausybės darysį atatinamą išvadą. Ar tik dėl šios «komedijos» neįvyks pasaulinė «tragedija»?

ISPANIJOS PILIETINIS KARAS

Ispanijos karas tęsiasi toliau. Apie jį nieko konkretaus pasakyti dar negalima. Madridas, Ispanijos sostinė, randas legalistų rankose, nors žmonių jau visai apleistas. Generalas Franco deda visas pastargas sostinė paimti ir eiti prie kitų svarbesnių miestų.

SUIMTAS NIKOLOJAUS ŽUDYTOJAS

«Havaso» iš sausio 27 d. praneša, kad tapo sulimtas rusas Borodovas, kuris 1918 metais įsakė sušaudyti carą Nikolajų ir jo visą šeimyną. Dėl šio arešto jokių paaiškinimų nepranešta.

130.000 DARBININKU STREIKUOJA

Praeitą savaitę Šiaurės Amerikoje automobilių fabriku darbininkai sustreikavo. In darba neišėjo virš 130 tūkstančių žmonių. In tą streiką įstakio Darbo Ministeris, kuris norėjo darbininkus su darbdaviais sutaukinti. Po ilgų derybų Chevroleto darbininkai sugrįžo dirbti, viso 40 tūkstančių žmonių, bet kitų fabriku dar streikuoja.

ŠIANDIEN PAMATYSIM

Mūsų kolonija šiek tiek buvo apsnudus, bet dabar L. L. M. Korporacija ją iš męgo išjudino. Kur tik nueisim, ten vis kalbama apie kokius tai «šposus», kuriuos L. L. M. Korporacija šiandien parodys São Caetano, ir visi ruošiasi ten vykti. Sakoma, kad be «šposų» publika gaus dar ir dovanų. Taigi verta ten nuvykti ir viską savo akimis pamatyti.

Norėjo apiplėsti lietuvį

Sausio 23 d. Bom Retire, rua Julio Conceição, lietuvis Ignas Mateikas, uždaręs savo krautuve, skaitė pinigus. Staiga kas tai pasibeldė į duris. Atidaręs pamatė prieš save stovintį maskuotą žmogų su revolveriu, kuris tarė: «duok man tuojau pinigus». Ignas nusigandęs pasitraukė. Tuomet šis šovė šūvį išgirdęs atbėgo sūnus Petras, kuris su tėvu sugebėjo nugalėti plėšiką. Pasirodė kad tai buvo gvarda civilis.

Didelė audra Portugalijoje

Sausio 27 d. Portugalijos pajury praėjo didelė audra. Visi laivai sustojo, kitus nunešė prie salos Borlingas, kur grėsia jiems pavojus. Pačiame Lisabone daug namų griuvo. Net prezidento rūmuose audra padarė nuostolių, yra ir žmonių aukų. Uoste «Porto» keleta laivelį paskendo.

Išrinkta «karalienė»

Karnavalas jau beveik čia pat. Visas miestas ruošiasi prie jo intensyviai. Karnavalo «dievaitis» — Momó jau paskelbė savo programą. Užvakar tapo išrinkta karnavalo «karalienė» Anna Sellano ir 10 princesų. Taigi ne užilgo «dukimas» jau prasidės.

Valdys dar 4 metus

Telegrafo pranešimu, šiandien, sausio 30 d., Berline susirenka Vokietijos Seimas, kuris išleis Hitlerio pagamintus du įstatymus, būtent: 1) Seimo pirmininkui suteikimas kai kurių teisių ir 2) Hitleris vyriausybės patvirtinimas dar keturiems metams. Tokiu būdu Hitleris valdys Vokietiją iki 1941 metų diktatoriaus teisėmis.

MOKYKLU KOOPERATYVIAI

Brazilijos spauda rašo, kad São Paulo estadoje prie mokyklų sparčiai auga kooperatyvėliai. Taip 1936 metais jau buvo viso 183 su 22 tūkstančiais narių. Bendrai tų kooperatyvų kapitalas siekė apie 30 kontų. Gerai būtų ir prie mūsų lietuviškų mokyklų tokius kooperatyvelius tvirti.

Konfliktas Valencijoje

Ispanijos maistininkų radio praneša, kad Valencijoje įvykęs smarkus ūkininkų susirėmimas su milicijonais. Ema daug užmuštų ir sužaijūtų.

ITALIJA IR S. RUSIJA

Paryžiaus laikraštis «Matin» skelbia telegramą iš Romos, kad Italijos vyriausybė studijuojanti politinius santykius su Sov. Rusija ir greitai laiku mačanti nutraukti diplomatinis ryšius su sovietais.

— Prancūzijos dailininkai ir architektai remontuoja šventos Magdalenos bažnyčią Paryžiuje, kuriai sukanka 100 metų. Šventos Magdalenos bažnyčia yra gražiausia Paryžiuje, pastatyta 1837 m.

PASTABOS

VISGI KEISTA

Įsisiūdrėjus arčiau į mūsų kolonijos gyvenimą galima pasakyti, kad ji serga viena baisia liga, būtent: nuolatine nesantaika ir vienu prieš kitus fanatišku nusistatymu bei neapykanta, o dėl šio ir išeina visi negerumai, tuo labiau, kad taja liga sergant stengiamasi kliudyti ir kojas kaisioti net tiems, kurie dirba geriausiai ir naudingiausiai darbe. Ar tas taip nėra? Nėkalbėkime apie praeitį, bet tik pažūrėkime į dabartį.

Štai São Paulo mieste rengiama didžiulė milžiniška paroda, prie kurios prisidėti kviečiami ir lietuviai (skaityk greta talpnamą atsišaukimą). Lietuvos Konsulas p. P. Gaučys įvertindamas tokią lietuvių toje parodoje dalyvavimo reikšmę ir kad duoti jau visuomenišką pobūdį, sausio 17 d. sušaukė Konsulate visų organizacijų bei spaudos atstovų bendrą posėdį. Susirinkusieji tam klausimui vieninai pritarė ir jį vykdyti pavedė čia pat išrinktai valdybai, į kurią įėjo gavę daugiausia balsų trys atsotai. Atrodė, kad darbas sklandžiai eis, tue labiau, kad jam vadovauti apsiėmė pats ponas konsulas kaipo Komiteto garbės pirmininkas. Bet deja, tas vieningumas tęsėsi trumpai. Štai sausio 24 d. antrame Komiteto posėdyje išėjo visai kitaip. P. L. Gaigalas, «Lietuvių S-gos Brazilijoj» atstovas ir Sporto S-gos «Lithuania» pirmininkas bei Lietuvos valdininkas (mokytojas) raštu pareiškė, kad dėl tam tikrų priežasčių iš valdybos išeinąs ir todėl prie to darbo neprisidėsiaš, o kitas «L. Br. S.» atstovas nei pavadinęs tą darbą (parodoje dalyvavimą) nerimtu («gana juokus provyti ir nervus gadinti» — pono atstovo žodžiai), nežiūrint į tai, kad pati iniciatyva išėjo iš paties pono Konsulo. Reiškia šiame klausime vienybės jau nėra ir tai tik todėl, kad į valdybą įėjo asmenys, prieš kuriuos esą asmeniškai ar politiškai nusistatę. Maža to, dar stengiamasi jam darbu kliudyti, tam tikslui jau vartojama spauda («Lietuvy» įžanginis straipsnis «Kreivais keliais»).

Visgi keista. Lietuvos Konsulas toje parodoje lietuvių dalyvavimą įvertinęs savo iniciatyva kviečia visus be jokio pažiūrų bei nusistatymų skirtumo į bendrą posėdį ir tam darbu imasi vadovauti, tuotarpu kiti Lietuvos valdininkai (mokytojai) ir «Liet. S-gos Br.» atstovai tam darbu nepritaria ir net jį vadina nerimtu.

Mes nedarom jokios išvados, tik norim pasakyti, kad lietuvių vardo kelimas svetimauciu akyse daugiausia turėtų rūpėti kaip tik valdininkams, nes, anot p. F. Cemarkos pasakymo, jie esą siūnčiami tam, kad lietuviškumą kelti viešumon.

Mes iš savo pusės pritardami p. Konsulo P. Gaučio paimtai iniciatyvai pasižadam tą darbą paremti, ant kiek mūsų jėgos leis.

NESANTAICA DIDĖJA

Kas skaitė «Lietuvio» paskutinį numerį, tas galėjo pastebėti, kad jo tonas paimtas jau kitas, daug karingesnis, kad jau vėl nori eiti į kovą su visais, dargi netiesioginiai metama pirėtinė net tiems, nuo kurių jo egzistavimas priklauso. Kas link «vienybinių», tai turim pasakyti, kad prie vienybės visi turi eiti, bent bendrais kolonijos klausimais; niekas negali kitam įsakyti su tuo ar kitu draugauti ar ne. Todėl mes ir sakome: bereikalo imamas toks karingas tonas, nes nuo to nesantaika dar labiau padidės.

KAIP SUPRASTI?

«Lietuvis» savo įžanginiame straipsnyje «Kreivais keliais» puola «L. A. Br.» už patalpintą straipsnį «Pravadyrių rojuje», bet reikia neužmiršti, kad šis straipsnis parašė kaip tik «Lietuvio» bendradarbis, būtent agronomas Br. Laukšas. Taigi, kaip tai suprasti?

Reiškia pats laikraštis savo bendradarbių puola. Biskį keistoka!

Į VISOS BRAZILIJOS LIETUVIUS

Šiais metais sueina 50 metų, kaip buvo paskelbta oficiali svetimšalių imigracija į São Paulo estadą. Europoje tada atsidarė durys į Braziliją ir europiečiai vyko į Braziliją ir čia kūrėsi. Lygiai prieš 50 metų, būtent, 1887 metais, į Braziliją atvyko, gal būt, PIRMAS EMIGRANTAS LIETUVIS, DIDYSIS AUSRININKAS, DRO JONO BANANAVICIAUS IR DRO JONO SLIUPO DRAUGAS ANDRIUS VISTELIS — VISTELIAUSKAS. Vienais metais vėliau į Braziliją atvyko dar 800 lietuvių šeiminų. Vistelis—Vistelliauskas išvyko į Argentiną, o vėliau atvykusieji lietuviai išsisklaidė Brazilijoj ir jokios žymės nepalikė. Nes jie buvo ne taip skaitlingi ir neorganizuoti, kaip kitų tautų ateiviai, kurie dang prisidėjo prie šios šalies pažangos. Dėka ateivių šian dieną S. Paulo estadas, kuriame daugumoje ir mes, naujieji lietuvių emigrantai gyvename, stovi pirmoje vietoje visų Brazilijos estadų.

Paminėjimai 50 metų šio progreso užuomazgos, viešosios svetimšalių imigracijos į S. Paulo estadą, ruošinama yra didelė paroda, kuri įvyks šių metų kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais. Parodoje dalyvaus įvairių tautų ateiviai. LIETUVIAI TAIP PAT YRA KVIECIAMI ŠIOJE PARODOJE DALYVAUTI.

Visų tautų kolonijos dalyvaus parodoje organizuoti. Kad lietuviams neatsiliktų nuo kitų tautų, 1937 m. sausio mėn. 17 d. Lietuvos Konsulas S. Paulo p. Pevilas Gaučys taip pat sušaukė S. Paulo lietuvių organizacijų atstovų posėdį bendrai aptarti šį svarbų reikalą. Posėdyje ir buvo nutarta ruoštis prie parodos visiems bendrai. Tam tikslui sudarytas tapo Komitetas iš visų organizacijų atstovų ir išrinkta valdyba organizuoti viešąją lietuvių pasirodymą.

Tiesa, lietuviai dar yra silpni, skaitlingesni lietuvių emigracija teprasidėjo truputį daugiau, kaip prieš vieną dešimtmetį, tai lietuviai negalės parodyti savo kolonijos didelio progreso ir didelių šioje šalyje laimėjimų. Lietuvių tikslas dalyvauti šioje parodoje, žinoma, nebus lenktinui dėl premijų, bet pasirodyti tuo, ką ir mes per trumpą laiką esame padarę ir, nors ne žymiai, prisidėję prie šios šalies progreso. Svarbiausia yra tai, kad lietuviai turės progos viešai pasirodyti pasauliui su savo būdingais tautodailės eksponatais, kurie duos progos kitoms tautoms pažinti mūsų tautą, jos darbštumą ir jos praeitį. Lietuviai taipgi turės teisę

šioje parodoje suruošti «Lietuvių Dieną», kurios metu skambės lietuviškos dainos, lietuviška muzika ir bus rodomi lietuvių istorijos paveikslai. Ypač svarbu bus lietuviams kuo įspūdingiausiai pasirodyti «Lietuvių Dienoje» ir duoti progos pažinti mus kitoms tautoms.

Mes, lietuviai, dar dažnai vadinami klaidingais vardais, «rusais» ir kitais. Daugelį dar nepažįsta lietuvių ir nežino, kad lietuvių tauta ilgą istoriją amžių bėgyje labai daug kentėjo, bet išsaugojo savo gražią lietuvišką kalbą, savo senas tradicijas, sukūrė savo savitą meną, savo kultūrą, savo nesužalotus papročius ir, pagaliau, besi grumdama su slavais ir germanais, lietuvių tauta sukūrė ir savo nepriklausomą valstybę, nors, toli gražu, ne tokią jau galingą, kaip ji buvo senovės laikais.

Dėl to lietuvių dalyvavimas parodoje turės labai didelės reikšmės ne tik mums čia gyvenantiems, bet ir mūsų tėvynei Lietuvai. Tat šis darbas turi būti remiamas visos Brazilijos lietuvių kolonijos, kaip pavienių, taip ir organizacijų.

Kadangi parodoje, lietuvių skyriuje, apart tautodailės, lietuviškų rankdarbių ir įvairių meno dalykų, bus taip pat ir pramonės gaminių ir žemės ūkio produktų, tat parodos Rengimo Komitetas kviečia visos Brazilijos lietuvius sukurti prie šios parodos ir kaip galint ją paremti. Paremti šį darbą ne pinigais, bet pritarimu ir jos organizavimu. Kad plačiau parodoje pasirodyti, Komitetas prašo rinkti lietuviškus išdirbinius, įvairius lietuviškus rankdarbius ir k., kas būtų galima išstatyti parodoje ir parodyti kitiems. Kitą savaitę bus paskelbta konkretnės žinios tokių lietuvių turės pavilloną parodoje, bet šiuo sykiu Komitetas kviečia visus lietuvius sukurti ir prisidėti kas kuo gali prie įspūdingesnio lietuvių pasirodymo suorganizavimo. Visos Brazilijos lietuviai, kas kuo esate suinteresuoti dėl rengiamos parodos, kreipkitės į Komiteto valdybą šiuo adresu:

PARODOS RENGIMO KOMITETO VALDYBAI, RUA AURELIANO COUTINHO, 88, S. PAULO. O Valdyba mielai suteiks informacijas ir paaiškins kas bus reikalinga.

Parodos Rengimo Komiteto Valdyba:
Pirmininkas: Feliksas Cemarka,
Sekretorius: Antanas Dutkus,
Iždininkas: Juozas Stankūnas.
São Paulo, 1937-1-25.

R. MAEDER

KANKINIŲ DVASIA

Senais laikais Wallis kantone šėlo didelė tikybinė kova, kurioj svarbų vaidmenį suvaidino kariuomenė. Buvo pasiryžta krikščionybę išnaikinti kardu. Tam žygiui pasipriešino ištisa kariuomenės brigada, ir viena jos dalis dviejų karininkų vadovaujama pabėgo. Jie atvyko į Solury. Vietinės įgulos viršininkas pareikalavo, kad toji kariuomenės dalis išsizadėtų savo tikybos ir priimtų valstybinę. Nepasiekęs tikslo gerumu, panaudojo jėgą, bet perkūnas budelius rutrenkė. Laužą, ant kurio turėjo būti gyvi sudeginti atsisakę tikybos keisti kareiviai, audra išblaškė į visas puses. Galop kareivius ir jiems vadovaujantiems karininkams Ursui ir Viktoriui buvo nukirstos galvos. Kata likę Bažnyčia ir žmonės tuos kareivius gerbia ir juos laiko kankiniais ir šventaisiais.

Ką sako tas įvykis iš Deoklacija ir Maksencijaus krikščionių persekiojimo laikų? Jis sako, kad tikriau žmogaus gyvenimo valandinis pabėgimas yra pareiga, o pasilikimas — išdavimas ir baimė. Gali atsitikti, kad neklusnumas yra būtina reikalingas, o klusnumas tampa nuodėmė. Taip atsitinka tada, kai svarbiausiam ir aukščiausiam žmogaus dalykui, sielai grėsia pavojus. Kaakinių elgesys prieš 1600 metų nuo šių laikų krikščionims yra pavyzdys. Siela yra aukčiau visko, pirma visko ir šalia visko!

Siela nežūri giminytės! Nėra švelnesnių ir artimesnių santykių, kaip tarp tėvo, motinos ir vaikų. Jeigu visi žmonės yra vienas kitam artimi, tai giminės yra artimiausi. Tarp prigimties ir Evangelijos negali būti prieštaravimų. Kūrėjo įdiegtų žmogaus širdį jausmų išganytojas nenaikina. Tačiau kiekviena meilė tarp žmonių, o taip pat vyro ir žmonos, tėvų ir vaikų turi turėti ribas. Žmonės nėra dievai ir geriausias žmogus yra žmogus, o ne Dievas. Padoriausia moteris ir motina yra tik žmogus, o ne dievė.

Dėl to meilė negali išsigimti į stabmeldybę. Mylimajame žmoguje ne galima matyti aukščiausio gėrio. Tik vienas Dievas gali būti mylimas iš visos širdies, iš visos sielos, iš visų jėgų. Tai svarbiausias įsakymas! Tai pirmtinis įsakymas! Dievas negali atsidurti antroji vietoj nei prate, nei gyvenime. Kiekviena, norinti su Juo lenktinaiuti meilė, turi būti atmeta kaip maistinin kė. Kas tvarinį stato pirmoji vietoj, tas yra Dievo priešaš.

(Bus daugiau)

Brazilijos Lietuvių Centro Organizatoriai

Cia matome Brazilijos Lietuvių organizacijos atstovus su Konsulu priešaky, kurie organizuoja Brazilijos Lietuvių Centrą. Pirmoje eilėje iš dešinės į kairę: V. Riškus—Vysk. M. Valančiaus mokyk. atstovas, kun. P. Ragažinskas — Bendruom. atstovas, A. Dutkus—Kooperacinės b-vės atstovas, P. Gaučys—Liet. Konsulas S. Paulo, F. Cemarka—Kooperacinės b-vės Grūdo atstovas ir St. Vinkauskas—Dr. V. Kudirkos mokyklos atstovas; antroje eilėje iš dešinės į kairę: P. Storpirstis—M. M. B. Ryto atstovas, J. Ramanauskas—Rio de Janeiro „Vilnės“ atstovas, K. Uckus — Br. L. A. Klubo atstovas, J. Masulis—Vilties atstovas; trečioje eilėje iš dešinės į kairę: J. Blauzdys — M. M. B. Ryto atstovas, P. Sukys—Vilties S-gos atstovas, J. Norbutas ir P. Rutkauskas—Villa Bellos chore atstovai.

IS LIETUVOS PADANGES

600 Kauno kiemsargių svarstė savo reikalus

Kauno Senam. L. K. D. S—gos sk. Liaudies Namų salėje sušaukė nepaprastai gausingą kiemsargių susirinkimą — susirinko per 600. Prezidiuman iš kiemsargių buvo pakviesti: Gu davičius, Pleškys, Skarbaliaus; pirmininkavo Sakas, sekretoriavo Bastakys. Paskaitą «Kiemsargiai ir jų socialiniai reikalai» skaitė J. Dainauskas.

Baigus paskaitą, tuoj pasipylė eilė nusiskundimų (apie 100), klausimų ir t. t. Jie daug tiesos pasakė apie sunkią kiemsargių būklę. Paskaitos motu daugelis kiemsargių, tiek moterų, tiek vyrų, negalėjo susilaikyti neverkė.

Vienu balsu priimtos tokios rezoliucijos. 1. Sutvarkyti jų butus. Daug gyvena drėgnuose sandėliuose, prie išeinamųjų vietų, be langų ir t. t. 2. Nustatyti atlyginimą. Šiuo metu mažai kas tegeauna atlyginimą. Kai kurie už sandėlius dar prireikia savininkams. 3. Sutvarkyti atleidimo reikalą. 4. Pir-

moj eilėj priimti į kiemsargius su gausingomis šeimomis, nes dabar daugelis bijo tokių. 5. Nustatyti darbo ribas. Kiemsargiai eina tarnų, tarnaičių, stalių, monterių ir k. pareigas ir už tai negauna jokio atlyginimo. Dirba po 16 val. į parą. Ypač žalinga žiemos metu dirbti prie centr. šildymo. Jokių atostogų negauna. 6. Įrašyti ligonių kasą.

Išrinkta komisija iš Skarbaliaus, Aksimavičiaus, Gujevičiaus ir Gudonavičiaus. Šioji rūpinsis su skyr. valdyba toliau kiems. reikalais.

ĮSTEIGTAS FONDAS — PADĖTI KIEMSARGIAMS.

Pradžią graži — 100 litų kasoje! Kauno kiemsargiai iš šio susirinkimo įsitikino, kad jų viltys yra krikšč. darbinukuose, nes šie, pradėję rūpintis jų reikalais, tikrai jų neapvils.

GENEROLAS FRANCO IR KITI VADAI. Jie vadovauja Ispanijos sukilėliams.

Praėjo su didžiausiu pasisekimu

MARIJAMPOLĖJE SURUOSTA KRIKSCIONIŲ DARBININKŲ SOCIALINĖ SAVAITĖ

Iš Krikšč. Darbininkų Sąjungos Marijampolės skyrius yra bene didžiausias ir vienas iš pačių veikliausių. Varsarą skyrių gyvino DSS futbolo K-dos didelis ryžtingumas ir gražūs laimėjimai. Skyriuje esančios jaunuos ir tarnaičių sekcijos veiklą labai paryškina. Bet jų skyrius būtų apmiręs. (Jaunimas būtina reikalingas kiekviename skyriuje). Rudenį skyriaus vaidmuo dar labiau sustiprėjo, kai ėrė viešumon kelti tarnybose rūsiuose ir sudrėkusiuose sklėpuose gyvenančių argų neapkenčiamą padėtį, antra, išleistasis jų Kalendorius 1937 metams visų darbininkų mielai perkamas. Taip pat Krik-

ščionių darbininkų įsteigtoji krautuvė «Gerovė» plečia visuose luonuose savo klientūrą. Kas mėnesio paskutin. sekmadienį daromi susirinkimai su įvairia programa. Gruodžio mėn. nuo 8 — 13 dienomis skyrius turėjo gausią paskaitomis socialinę savaitę. Paskaitas skaitė: J. Baziševičius, V. Kalakauskas, prokuroras Baranauskas, Dr. Kučinskis, kun. Kazlauskas ir Dr. Dielininkaitis.

Paskaitos buvo visų nuosirdžiai klausomos. Nors Tėvų Marijonų salė yra ne maža, tačiau visų darbininkų sutalpinti nebajėgė. Po paskaitų buvo rodomos kino filmos.

Tarp dangaus ir žemės

(Iš danų lakūno Jono Tranum dienoraščio. Sis, žinomas savo nepaprastu drąsumu, lakūnas neseniai šoko virš Kopenhagos iš 9 kilom. aukštumo, bet jį ištikio apopleksija ir užsimušė).

Kadangi prie šitokių dalykų buvau gerai pripratęs, tai visą laiką sąmonės nenustojau. Sokdamais registruojamą laikrodį buvau prisirišęs prie kairės rankos.

Pirmuosius 1600 m. kirtau kiek nelygiai, tačiau kritimui dar pagreitėjus išsilygino ir mano kūnas priėmė nuro padėtį, 45° kampu į žemės paviršių. Nors aš turėjau aukšto registruojamą laikrodį, bet daugiau naudojausi akimis, kurios, tiesa, nežiūriant sandariai užsegtų akinių, smarkiai ašarojo. Kai registruojamasis rodytė, kad aš esu jau nupuolęs 5260 m., man labai arti pasirodė žemė, ir aš staiga patraukiau ranką. (Sis momentas šokant yra nemaloniausias). Parašijutas tuojau šniokdamas išsiskėtė. Besiskėsdamas mane biauriai sutrenkė.

Po to kritimas pasidarė lėtesnis. Supratau, kad visai be pavojaus būčiau galėjęs kristi dar kokia trejeta šimtų metrų.

Aš buvau iššokęs 6400 m. aukštumoje. Kirtau su suglaustu parašijutu 5260 m. Tokiu būdu aš pagerinau pasiektą šokimo rekordą.

Brangiausias pasaulyje laivas

Londono dokuose baigiamas statyti brangiausias pasaulyje laivas. Jis bus tik 600 tonų keliamosios jėgos, bet kaštuos net 100.000 svarų sterlingų. Visas laivo korpusas medinis, o jo apkaustymai, net inkaras grandys variniai ir bronziniai. Latve nei plieno, nei geležies nebus nė gabalėlio, nes jis skirtamas moksliniams tyrinėjimams magnetnuose srityse, kur geležis ir plienas tyrinėjimams trukdo normaliam jautrių tyrinėjimų aparatų veikimui.

„Jau senai man rūpėjo laimėti pasaulinį rekordą, šokant iš lėktuvo su parašijutu. Tai man ir pavyko 1933 m. gegužės mėn. 24 d. Prieš tai pasaulinį rekordą buvo laimėjęs J. A. Valatybių lakūnas Bud Manning, iššokęs iš lėktuvo neišskėstu parašijutu 4500 m. aukštumoje.

Kai aš pareiškiau norą šitą rekordą pagerinti, daug kas ėmė mane nuo to atkalbinėti, sakydami, kad aš to negalėsiu įvykdyti. Kaj kurie prityrę gydytojai tvirtino, kad mano širdis neįlaikysianti staigios oro permaitos, kuomet aš per minutę krisiu apie 4000 metrų greitumu. Tačiau gydytojų pareiškimu nepasitenkinau ir leidau įvairiems specialistams tikrinti savo širdį. Pagaliau gavau liudymą, kad mano širdis pakankamai sveika ir tvirta. Tada aš dariau įvairius bandymus su tam tikrais aparatais, kuriais galima staigiai kaityti oro slėgimą.

5. val. p. p. su lakūnu leitenantu Sayer pakilom į orą. Aš norėjau šokti iš 7900 m. aukštumos, tačiau pakilę 6400 m. jau radom orą debeaūtą, o mano šokimas ir kiti veiksmai turėjo būti stebimi nuo žemės. Lėktuvo deguonies kondensatorių, kuriuo naudojaus būdamas lėktuve, pakeičiau savuoju, kad turėčiau tinkamo oro šokdamas. Palypėjau iš savo kajutės aukštyn. Ir žinote, pamaniau, kad vasarą pakeitė šalta žiema. Kajutė, kurioje aš sėdėjau, buvo apšildoma, o dabar lauke švilpė šiurkštus vėjas, ir termometras rodė 30° žemiau nulio.

Kada pilotas su lėktuvu nėrė į didžiulę oro duobę, aš šokau žemyn.

Iš ryto pašala, tai vakare vėl atidrekes, ir njeiko gero nėra. Mazi ežerėliai ir ūpeliai dar neušalę, o ką ėia bekalbėti apie Nemuną. Jis dar atrodo taip kaip ir vasarą.

Zodžiu sakant oras pas mus dabar labai nesveikas, daugumas serga ir miršta.

O pas mus Brazilijoje dabar pavaršaris, kurį darto lietūs, o žmones kankina gripas.

J. B. Jonelis.

Anglijos lietuviai susivienijo

Lapkričio pabaigoje dr. J. Kaškečio iniciatyva Manchesterio, Liverpulio, Widnes, St. Helens ir kitų vid. Anglijos lietuvių kolonijos sušaukė kolonijų klubų ir parapijų draugijų valdomųjų organų susirinkimą. Svarbiausias to susirinkimo tikslas buvo sudaryti vid. Anglijos kolonijų organizaciją bendrą tarybą. Tarybos tikslas bus rūpintis bendrasiais vidurinė Anglijos lietuvių reikalais.

Suvalkiečių ūkininkų byla vėl kariuomenės teisme

Gruodžio 19 d. Vyr. Tribunolas paskelbė savo sprendimą suvalkiečių ūkininkų byloje. K. Kalasinsko, Jz. Bartūko, J. Jankausko, Alf. Veiverio, J. Grincevičiaus, V. Mačid, Jurgio Bartūko, J. Karėtausko, abiejų Gustaičių ir A. Marazo nubaudimus panaikino ir jų byla grąžino iš naujo spręsti Kar. Teismui B. ir Pr. Juodzalių, M. Jočytės, V. Bajoro, J. Jotauto, J. Skučio ir Pr. Bjeilūno kasacijos skundus atmetė. A. Rutkauskas, K. Varkala ir A. Stravins kas savo kas. skundus atsiėmė ir Resp. Prezidentui rašo malonės prašymus.

— Nuo Naujų Metų Lietuvos amatininkai išleidžia dvyšavaitinį laikraštį «Amatas».

Kaip plečiamas sodų ūkis

Lietuvoje kiekvienas ūkiafnkas, nemokamai gali pasikviesti savo apskr. instruktorių, kuris vietoje duoda patarimų sodininkystės klausimais.

Kad ūkininkai galėtų pasimokyti iš gyvų pavyzdžių, pas atskirus ūkininkus buvo pasodinta 142 propagandiniai sodai su 3.550 medelių. Žemės ūkio Rūmai paskyrė premijas 859 sodų savininkams, kurių savo soduose turėjo pasodintų 28.659 medelius. 1936 m. į užsienius išvežti 274 vagonai obuolių. Švirkštams įsigyti ir k. sod. reikalams Z. Ū. Rūmai teikia pašalpas.

Šernas baido su duona

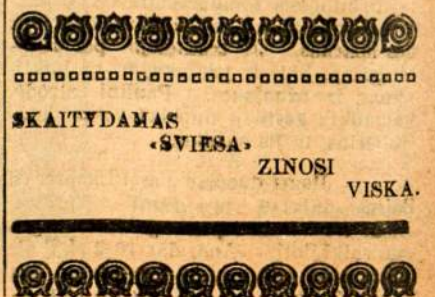
Siemet šernų priviso ne tik Pietų Lietuvoje, bet ir Pakauonėj ir net Palangos apylinkėse. Pravieniškų g-joj už Palemono eigučiai buvo sutikę net 28 šernų bandą. Šernams baidyti imtasi statyti baidyklės, kurių kišenėse įdeda ma šviežios duonos. Vietų, kur stovi tokios baidyklės, šernai vengia.

Nėra žiemos

(Iš laiško)

Viena panelė J-na K-tė savo laiške man rašo:

„Jūs klausiate kokią Lietuvos žiemą? Tiesa, pernai tokiu laiku tai buvo dideli šalčiai, bet šimet dar neįsniego nėra. Oras visą laiką drėgnas, jei

Didžiųjų vyrų keliais Marsalas Fošas (1851 -- 1929)

Tas, kuris nulėmė Did. karą, kiekvieną rytą eidavo į bažnyčią.

Visas pasaulis žino, kas buvo marsalas Fošas. 1929 metais miręs įžymus prancūzas buvo genialus karo dalykų žinovas ir didelis žmogus.

Did. karui prasidėjus, Fošas buvo korpuso vadas. Netrukus jis jau vadovavo kelioms armijoms ir buvo paskirtas vyriausio štabo viršininku. 1918 m. balandžio mėn. sąjungininkai sutiko, kad jis būtų visų jų ginkluotųjų pajėgų viršininku ir nuo to laiko prasidėjo lemiamas Did. karo pakrypimas, nes Fošas priešą pradėjo spausti ne juokais ir, pagaliau, tą pačių metų rudį buvo įvykdyta visuoštinė ataka, kuri baigėsi karo paliaubomis.

Fošas per visą gyvenimą pasižymėjo paprastumu, kuklumu, tiesumu. Sunkiausiomis valandomis išlaikė pusiausvirą ir blaiviai nusivokė būklėje. Paklaustas, kokiu būdu jis taip laimingai vadovavo didžiai siai kariuomenei, kokia kada yra buvusi pasaulis, Fošas atsakė: — Aš niekada nesierziniu, i viską pažįriu paprastai, taupau savo jėgas, kad jas visas galėčiau pavesti savo pareigoms.

Tačiau, didžiausias pajėgų šaltinis Fošui buvo jo stiprus ir skaidrus tikėjimas į Dievą. Per visą karą, sunkiausiais momentais, KIEKVIENA DIENA anksti rytą žilagalvis marsalas eidavo išklausti šv. Mišų. Dažnai atsitikdavo, kad jo štabas stovėjo kuriame nors mažame miestely ar kaime, kur buvo tik skurdūs

bažnytelė — Fošas ir tada be jokių palydovų ją kasdien aplankydavo.

Net didžiosios pergalės metu, kada kiekvienas kitas gal būtų garbės apsvaigęs ir visas savo religines pareigas pamiršęs, Fošas to nepadarė. Kada jis nuvyko į Ameriką, kur jam buvo suruoštas karališkas pulkus priėmimas, skaitydamas iškilnių programą jis pasitebėjo, kad jam nepalikta laiko šv. Mi-

šioms išklausti. Šitam įreikalui pasakyres pusantros valandos, šiaip jau visą programą marsalas priėmė be pataisų. Didelis krikščionis jis buvo ir kasdieniniame gyvenime, todėl visi jį tikrai gerbė ir nevedimainigai mylėjo. Jis buvo teisingas, kilnus ir geraširdis. Paprasčiausi jo tarnai: jo traukinio koudaktorius, jo telefonininkė, kuri 14 metų išbuvo priskirta prie jo štabo, jo tarnas, kareiviai, pasiuntiniai — jo netekę verkė lyg mylimo tėvo.

Taigi, marsalas Fošas buvo didis iš didžiųjų. Nė vienas karo vadas, po Napoleono, nebuvo pasiekęs tokių laimėjimų ir tokios garbės viršūnių, kaip

jis. Ir nežinint to, jis buvo nepaprastai kuklus ir širdingas žmogus.

Kilnus Fošo krikščioniškumo ir tėvynės meilės paveikslas šviečia ne vien tik prancūzams. Visų tautų kilnieji vyrai turi ke pasimokyti iš jo stiprios valios ir krynos prie Dievo besiveržusios sielos.

«Vyrų Zygiai».

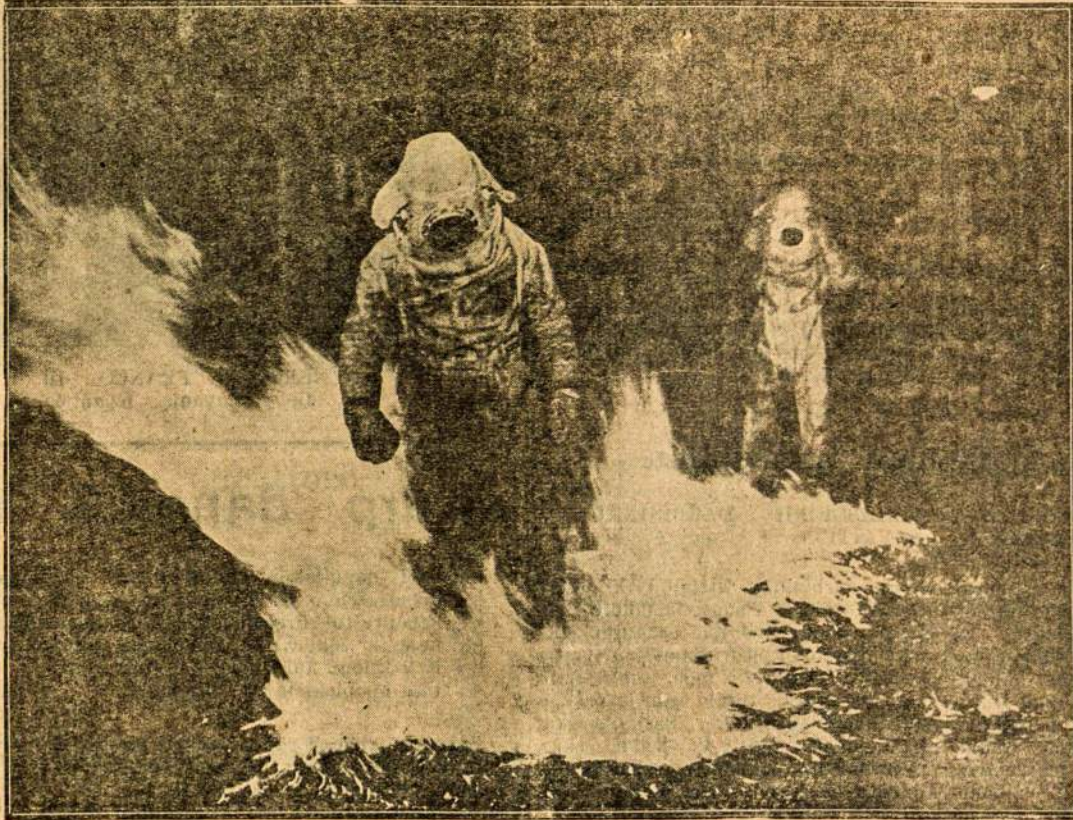
Kai budelis pavargsta

Prancūzijos budelis Deibleris, kuris jau yra nukirtęs galvas net keliems

šimtams žmonių, šiomis dienomis pareiškė išeiną į atsargą, nes jaučiasi labai pavargęs. Deibleris turi susitaupęs nemenką turtą, nes algos per metus gaudavo po 120.000 frankų, o lėleisdavo labai mažai, nes gyveno labai kukliai; be to, ir jo šeima labai nedidelė: jis pats, žmona ir dukrelė. Deibleris jau turi «įpėdinį», kuris dabar užims jo vietą — tai jo sesers sūnus Andre Obrecht, kuris Deibleriai padėjo prie to darbo jau 20 metų. Kaip Deibleris padėjėjas jis pradėjo «dirbti» būdamas dar tik 18 metų. Kai pirmą kartą Obrechtas dalyvavo ezgo kucijoje, jam pasidarė bloga, ir po to visus metus jis prie giljotinos nėjo. Tačiau po metų jis vėl atėjo pas Deiblerį ir pasakė:

— Aš noriu išmokti amato...

Dabar jis jau esąs visiškai geras budelis. Be to, jis tarnauja viena me dideliame fabrike mechaniku. Iki šio Obrechtas, kaip Deiblerio padėjėjas, jokio atlyginimo negaudavo.

SITAI APSIRENGE PRANCUZU KAREIVIAI KOVOS SU GAISRU, KAI PRIESU AVIACIJA METYS BOMBAS, PADEGANCIAS NAMUS. CIA MATOME VAIKSCIOJANTI PO LIEPSNAS KAREIVI.

A. VAICIU LAITIS.

KAD KITIEMS IR SEKASI...

(TASA iš 4 Nr.)

— Paso? To nebus! Tuojau stabdykit traukinį — man reikia Sirmaliuos išlipti.

— Negalima. O pasą...

— Nel!

— Tada reikės žandarų.

— Tu ir žandaras papūskit dygloį ir rankovę! — taip Seitas palydėjo išeinanti kontrolierių.

Išsibaręs jis atsigrėžė į poną ir prabilo:

— Matot, šandie turiu būti jauniosios tėviškė. O čia dabar... Akiplėšos — dar paso jiems!

Moteris pasitaisė skrybėlę, išpuoštą dirbtinėmis remunėlėmis, ir kilstojo lengvus antakius, išlenktus kaip kregdės sparnas. Ji truktėjo pačius — tai galėjo būti ir panieka, ir pasipiktinimas, ir užuojauta. Pauliui atrode, kad tokie gestai jį nupeikė visus kontrolierius, ir jis sušuko:

— Jiems duociau pasą! Ekspresas! Baisu! daiktas, jų tasai ekspresas! Jiems tik nusileisk, tai galėsi nuogas sau vaikščioti. Ana, dar rusų laikais mano dėdė pateko irgti į greituką. Ką jis darė? Oho! Jis kad užkūrė pirtį —

norėjo šokti laukan! Pamanykit, išlekiančio traukinio! Vos jį už skvernu sulaukė. Ir išlaipino jį pirmoj stoty: eik sau, mums bėdos neprimanyk. Matot, gerbiamoji!

Ponia turėjo tylėjimo talentą. Ji ir dabar neprašneko, tik užmetė koją ant kojos. Blaudžoj atsirado jai pakilimas, o tam pakilime — grivelis. Kojinė išsitempė, ir jos šilke tiesėsi apvalus spindulių takas.

— Tokia šilta diena, o ji kailine apikakle įsivyrturiavus, — galvojo sau Seitas. — Taip, kai tuokiesi, moterys naudingas daiktas, bet gaila, kad jos viską dato atbulai: žiemą pusnuogės styrynėja, o vasarą — visą bebrų koloniją ant savęs sukrauja.

Ir jis tarė garšiai: — Tegū jie tik bando imtis smurto! Tegū bando! Aš jies atskaitysiu tokią lektiją, kad jie čiaudės. Penkias dienas čiaudės!

Jis atsistojo. Priešais jį buvo paveikslas. Priešęs Paulius žiūrėjo į fotografiją. Ten stūksojo dideli kalnai, su baltomis viršūnėmis, su eglų miškais ir su rūmais, kurie tarp sniegi, vienšči, dvelkė ramybe ir taika. Ir jis pamanė: «Ten niekas žmogaus nepersekioja».

Valandėlę tylėjęs jis balsu pridūrė:

(Bus daugiau.)

KADA BŪSI GRAŽI?

(Mergaitėms)

1. REIKIA BŪTI GRAŽIAI

Nerasime žmogaus, kuris nenorėtų būti gražus. Juo labiau tai pastebima mergaitė tarpe, nes jos grožiui jau tresnės. Tad nenuostabu, kad kiekviena moteris, ypač jauna mergaitė, kreipia nemažą dėmesio į savo išvaizdą, savo drabužius. Noras gražiai atrodyti nėra tik šio laikotarpio reiškinys. Jis senas, kaip ir pati žmonija.

2. VISOS TURI KĄ NORS GRAŽAUS

— Kas gi reikia daryti, kad būtum graži? — paklauskite. O kuri jauna mergaitė neturi to noro! Gal kartais su liūdesiu net su pavydu ne vieną galvoja: «O kad aš būčiau tokia, kaip ta ar ana mano pažįstama. Jitokia graži, o aš?». Klysta ta, kuri mano, kad tik kitos gražios, o ji negraži. Kiekvienas žmogus turi daug ko gražaus, tik reikia surasti būdą, kaip padidinti ir išrutulioti tą kiekvienoje mergaitėje glūdinį grožį. Gal tuo nustebsite, bet taip yra. Tik įsižiūrėkime į žmones. Pamatysim įvairių įvairiausių veidų, įvairių įvairiausių grožio tipų.

Koks nors bruožas vienam labiau tinka, daro jį gražiu, gi kitam tas pats bruožas visai netiktu, tiesiog režtų mūsų akis. Kodėl? — O gi todėl, kad to bruožo nėra jo prigimtyje, ir jei mes įsivaizduojame tą žmogų su tokia ypa-

tybe, gaunasi nei šis, nei tas. Tad ir svarbu pažinti savo prigimtį, savo kūną ir paskui stengtis tai, kas tikrai gražu, išplėtoti, o tai, kas trukdo grožiui pasireikšti, paslėpti, neleisti tiems bruožams toliau rutuliotis. Iš to seka įsidėmėtina taisyklė: NENORĖKIM ĮGYTI TOKIU BRUOZU, KURIU NĖRA MŪSU PRIGIMTYJE.

3. TIK REIKIA PASILIKTI SAVO KAILYJE

Kiekviena mūsų skiriamės iš kitų tarpo būdo bruožas, tad ir savo išorine išvaizda turime skirtis. Gražiausia yra tada, kada ir temperamentas, ir būdas, ir išorė derinasi. Jei kuri yra aukšta, pilna ir šviesi, turi tuo ir pasitenkinti, bet nenorėti išrodyti taip, kaip išrodo žemo ūgio liekna ir tamsi arba atvirkečiai. Kiekvienas pagal savo stilių yra gražus. Arba vėl. Gyvi, linkami žmonės yra daugelio mielai laukiami, bet kaip juokingai atrodo, kada koks nors letas, dažnai paniūres žmogus įsigėdžia pasidaryti gyvas. Tas gyvumas yra nenatūralus, ir tas žmogus pasidaro nebemalonus, tačiau juokingas ir nepakankamas. Mat, jis panoro išsinerti iš savo kailio.

(Bus daugiau.)

SKELBKITĖS TIK
«SVIESOJE».

L I E T U V I A I ! Vísí kaĩ vėnas skaitykite "S V I E S A"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai. Čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit "S v i e s a".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvio išeivio draugas ir tarėjas.

"Sviesa" gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

"Sviesa" lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

"SVIESOS" PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoje: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoje: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a : Iš provincijos pinigų siųsti Redaktoriaus vardu.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas - operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORÉOS ir REUMATIZMO aštro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTĮ) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vaistinė

PASSERINI
PROVIZORIAUS
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

L I E T U V I S D A I L I N I K A S

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidares dailės — nusišybos studiją. Prešia įvairius paveikslus, portretus ir t. t. ant drobės alė jiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retiro — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinėj [Rua José Paulino, 109].
4. P. Khrilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas "Sviesos" įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Coronel Moraes, 338.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 aadr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephi-
genia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9
val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir
psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI-
NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano

LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir
pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n. e.: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų
ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Konsultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Dr. João de Oliveira Mattos

MEDIKAS—CHIRURGAS. SANTA CASA GYDYTOJAS, ASISTENTAS
— PROFESORIUS PRIE 1-A. CHIRURGIJOS KLINIKOS SÃO PAU-
LO MEDICINOS FAKULTETE.

BENDRAI CHIRURGIJA — MOTERU IR SLAPAMO KELIU LIGOS
KONSULTORIJA: BUTAS:

RUA QUINTINO BOCAIYUVA, 36. RUA MONTE ALEGRE, 77.
1 AUKSTAS — SALĖS 6 ir 7

PRIMA NUO 2 iki 5 VAL. VAKARO. TEL. BUTO — 5-2211.

Sj skelbtina deda Bendruomenės Revizijos narys, p. Benediktas La-
šinskas, kuris labai geria minėta gydytoją dėl jo paties išgydymo
nuo begalo sunkios ligos.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ PASITARIMAS

Sausio m. 24 d. buvo Lietuvos Konsulate, p. Konsulo Gaučio šauktas organizacijų atstovų pasitarimas parodos ir Tautos šventės reikalais. Perskaityta praėjusio posėdžio protokolas. Komiteto prezidiumas pranešė apie parodos dalyvavimo galimumus. Paviljonui išnuomuoti reikia 6 kontų. Nepavykus gauti reikalingų lėšų paviljonui išnuomuoti paroda būtų ruošiamą slauresniu mastu. Taip buvo perskaitytas raštas p. L. Gaigalo, Mokoš mokyklos vedėjo, kuris atsisako dalyvauti Komiteto prezidiume. Be abejo, po patalpinto straipsnio «Lietuvio» 4 Nr. «Kreivais keliais», p. Gaigalas, kaip Brazilijos Liet. S-gos narys, negalėjo pasilikti ir bendradarbiauti su tais žmo nėmis, prieš kuriuos parašytas anas aš trus straipsnis. Sis gestas yra tik išvada iš «Br. Liet. S-gos» užimtos linijos bei taktikos.

Iš «Br. Liet. S-gos» nedalyvavo nė vienas atstovas. Posėdy buvęs mok. Pažera pareiškė, kad jis nieko negalįs atstovauti, nes nesąs įgaliotas. J Komiteto prezidiumą vietoj p. Gaigalo įėjo p. Stankūnas.

Tautos šventės bendras minėjimas nutarta daryti vasario mėn. 20 d. (šeštadienį). Smulkesnė programa bus vėliau paskelbta.

PRIE DAINOS

Kviečiu visus dainininkus — solistus ankščiau ar vėliau, vienu ar kitur dalyvavusius ir esamus choristus į tą kilnią darbą — prie dainos, kad toj įkilmingoj valandoj — S. Paulo parodoj, Dom Pedro II parke tikrai sugaus tų mus dainos aidas galingai ir gražiai.

Todėl kam kur patogiau, visas politikas, nesusipratimus, sąskaitas padėję į šalį, rinkimės būriais tik su viena intencija, kad bendromis jėgomis galėtume sudaryti skaitlingą ir gerą Liet. Kolonijos chorą, tikslu atitinkamai parodoj, svetimų akyse su savo liaudies daina pasirodyti.

Lat skamba iševito krūtinėj, Lietuviškos dainos garsai.
Dainavo jis būdams gimtinėj, Dainuot nepaliaus ir čionai.
S. Paulo kalnai lai išgirsta Pabudę iš miego gilaus,
Kad lietuvio daina nemiršta, Bet skamba, skambės ir toliaus
Visi, tad į būrį! Visi! Prie dainos, prie galingos dainos, sūntis, dukros Tautos.

J. STANKŪNAS.

E K S T R A T E L E G R A M A

Siuo turime garbės pranešti mūsų Tautiečiams, kad Liaudies Meno Korporacijos štabas labai smarkiai ruošiasi ankščiau minėtam festiv. Spaktakliui; būtent: Sulfiorius ant atminties visas roles kaip su šlėga į galvą kala. Kup-

Lietuvi Katalike!

AR JAU ESI BENDRUOMENĖS NARYS?

Jeigu ne, tai nieko nelaukdamas atlik šią savo pareigą įsirašyk į Bendruomenės narius. Tai gali padaryti kiekvieną šventadienį, po pamaldų, pas lietuvų kolonijos kunigus. Nario mokesnis — kas menuo po vieną milreisą ir vienas milreisas įrašų.

letistas ir Citatorius vaikšiodami aplink triobą lauzo smagenis kaip valzdžiau publikai mūsų gyvenimo pilsažus perskaičius. Dainininkai kas dieną šmeruoja lašais savo gerkles, kad balsas iš krūtinės išsoidamas neužsilaikytų; ir visi kiti išsijuosę mokinasi savo numerius, ypatingai muzikantai—Juosus su Vladu diena, naktį raše natas, kuria naujus opusus ir mūklina pirštus. O gerb. svečiai namie taip gi patrenruokite galvas, nes galėsite savo gabumus viešai parodyti ir už tai dovanų laimėti. Tad prašome publiką nesivėluoti. Programa ilga, ankščiau pradėsime. Likit sveiki! Ši šeštadienį, (30 d. sausio) S. Caetano, rua Rio Branco, 45, Lazio didžiulėj salėj pasimatysime.

L. L. M. Korp. Radijušo Direktorius.

ZINOTINI ADRESAI:

Lietuvos Konsulatas Rua Aureliano Coutinho 88 Telef. 5-4275.

Kolonijos Kapelionas kun. Ragažinskas gyvena Convente S-to Antonio do Pary. Telef. 9-1640.

Raštai siunčiami «Sviešai, bei laiš kai lietuvų kolonijos kunigams greičiau gaunami šiuo adresu: Caixa Postal 4118. São Paulo.

Paieškojimai

Ieškomas Galkys Petras, gim. 1894 m. Sialiuų ap., Radviliškio valsė. Zironų km. — Jisai, iš Lietuvos į Braziliją, išvyko 1929 m.

Jisai pats arba kas žino jo gyvenamąją vietą, suo verčiasi bei kokio jo materialinė būklė, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88.

Eustignejas Grimailovas, gyv. Lietuvoje, Veselavos km., Obelių valsčiuje ir Rokiškio apskr. Ieško savo sūnaus PIMANO GRIMAILOVO, kuris prieš 6 metus atvyko į Braziliją.

Jisai pats arba kas žino jo adresą, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui S. Paulo, R. Aureliano Coutinho 88

Ona Kalendirenė, gyv. Lietuvoje Skraistgirijje, Sialiuų sp. Ieško savo dukters JULĖS KALENDRAITĖS — MATUTIENĖS, kuri su vyru prieš 6—8 metus išvyko Brazilijon.

Kas žino jos gyv. vietą yra prašomi pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88.

Antanas Romanuskas, kilęs iš Lietuvos—Jurkiškių km. Antalieptės valsė, Zarasų ap., į Braziliją atvyko 1929 m., 1931 m. gyveno Rio Grande do Sul. Kas žino jo dabartinę gyvenamąją vietą, malonėkit pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88.

JAU LAIKAS «SVIESA» UZSIPRENUOMERUOTI 1937 METAMS.

Pamaldos

Ši SEKMADIENĮ SAUSIO MĖN. 31
DIENA PAMALDOS BUS:

8 val. ryto Vila Zelinoj Lietuvių Bažnyčioj.

11 val. šv. Antano do Pary bažnyčioj. Išpažintų bus klausoma šeštadienio vakarą šv. Antano do Pary bažnyčioj ir sekmadienio rytą Villa Zelinoj.

Mišparai bus Vila Zelinos bažnyčioj 7 val. vak. Sugrįžus, ar atvykus antram kunigui, Vila Zelinolj pamaldos vėl bus 11 val.

Su krikštais ar kitais reikalais prašoma kreiptis tuoj po pamaldų, ar iš anksto susitarti.

KOLONIJOS KAPELIONAS.

JAUNIMUI PASKAITA

Ši sekmadienį (sausio 31 d.) pusiau antrą val. po pietų Villa Bellos mokykloj bus įdomi paskaita, kurią skaitys kun. Ragažinskas. Apylinkės jaunimas į tą paskaitą yra kviečiamas dalyvauti.

SVEIKATA GERĖJA

São Paulo m. ligoninėje «Santa Casa» esančių Jono Vilkauskio ir Petro Ramanausko kurie pereitą savaitę buvo smarkiai sužeisti — pirmas tramvajaus, o antras automobilio, sveikata eina geryn.

Pasitelavus pas ligoninės tarnautojus, gauta žinių kad nei vienam, nei antram gyvybės pavojaus nėra.

Taip pat smarkiai gerėja sveikata ir Vlodo Kriauciūno, Bendruomenės nario, kuriam tapo ligoninėje «Samaritano» padaryta sunki kojos operacija. Visi ligoniat atlankymo laiku turėjo daug atvykusių lankytojų, kurie pavid mūno jūjų sunkiai slenkančias valandas. J. B.

PASTABA

«Lietuvy» pereitame nr. tilpusioj korespondencijoj apie «skaudų atsitikimą» p. Jono Vilkauskio padaryta pavardės iškraipa, kur parašyta Jonas Vilkauskis, o turi būti rašoma Jonas Vilkauskas. Aš į visus laikraščius buvau padavęs vienu vardu, tai kam «Lietuvio» redaktorui reikėjo padaryti «iškraipą».

Jonas Butauskas.

PLECIA BIZNI

P. Stasys Dorinas savo biznį plečia. Be autobusų linijos «Bella Vista», kurioj dirba 5 autobusai, šio mėnesio 23 d. atidarė naują liniją «Saracura», kurioj pastatė 2 didelius autobusus. Si nauja linija eina nuo Pašto iki «morrodos francezes». Teko patirti, kad Villa Zelinolj žemių savininkas padarė pasiūlymą, kad p. Dorinas ir ten atidarytų autobusų liniją. Sis pasiūlymas yra svarstomas.

Kiti biznieriai irgi neatsileka. Taip pavyzdžiui, p. F. Cemarka savo fabriką—vyniną mano žymiai praplėsti, nes dabartinių išdirbinių klejantams neutenka.

P. K. Uckus savo spaustuve, perkeldamas ją į naują butą, žymiai išplėtė ir padidino. Ten jau spausdinama be dviejų lietuviškų laikraščių ir žurnalo dar portugalų kalboje vienas laikraštis ir revista.

Darbo patobulinimui daro tygius įsigyti «monotypą» (linotypo rušis).

Tenka pasidžiaugti, kad mūsų tautiečiams biznis sekasi.

SKAITYDAMAS

«SVIESA»

ZINOSI

VISKA.

RUSIŠKOS DAINOS IR MUZIKA

Zymiausieji São Paulo rusų dainininkai ir muzikai kiekvieną vakarą linkmina svečius lietuvių šeimininkų užlagoje,

Bar Rio Branco

RUA VISCONDE RIO BRACO 461

KAMPAS RUA VICTORIA.

Tautiečiai, apsilankę nesigailėsite.

BENDRUOMENĖS PAŠTO DĖŽĖS

Nr. 4118.

Visi «Sviesos» skaitytojai, gali šia dėžutė pasinaudoti gaunant laiškus iš Lietuvos, ar iš kur kitur. Kam bus atsiųsta laišku paskelbsim «Sviesoje».

Adresas rašyt šitaip: vardas ir pavardė

Caixa Postal 4118 São Paulo

Brazil.

„SVIESOS“ PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Siunčiant pinigų iš provincijos, interjero, ar iš užsienio siųsti, ne «Sviesos» administracijos, bet kun. Ragažinsko vardu (Caixa Postal 4118 São Paulo). Kitaip susidaro tam tikrų nepatogumų atsiimant pinigus iš pašto.

«Sviesos» Administracija.

PRADĖS VEIKTI

Nuo vasario 1 d. visos lietuviškos mokyklos pradės veikti. Tėvai, kurie dar neužrašė savo vaikų į mokyklą, te pasirūpina juos užrašyti.

SMULKIOS ZINIOS

— Tautos šventės metu (vasaris 16) bus lietuviška radio valanda. Reikia kaip ir pernai visa Brazilija galės išgirsti mūsų dainas ir muziką.

— Kun. B. Sugintas apsigyvens Rio Grande do Sul estadoj brazilų parapljoj.

— «Vilties» žurnalo naujas numeris mano išelti iš spaudos dar šį mėnesį

Pinigų kursas

Praeitą savaitę pinigų kursas buvo toks:

Doleris	— — — — —	16\$300
Anglų svaras	— — — — —	79\$800
Vokiečių	— — — — —	5\$200
Prancūzijos	— — — — —	0\$740
Italijos	— — — — —	0\$870
Argentinos	— — — — —	4\$800
Lietuvos	— — — — —	3\$200
Lenkijos	— — — — —	3\$100